

Arbejdsmarkedsstyrelsen

[aih@ams.dk](mailto:aih@ams.dk)

[flf@penst.dk](mailto:flf@penst.dk)

**Om høring af udkast til forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik, lov om social pension og flere andre love (Reform af førtidspension og fleksjob, herunder indførelse af ressourceforløb, rehabiliteringsteams, fleksløntilskud m.v.)**

### **Ankestyrelsen har følgende generelle bemærkninger til det samlede lovforslag:**

Det er Ankestyrelsens opfattelse, at der bør afsættes midler til, at styrelsen i en periode særligt kan følge, hvordan de nye regler bliver implementeret i kommunerne, og dermed om regelsættets intentioner bliver opnået.

Ankestyrelsen foreslår derfor, at der etableres mulighed for at styrke de statistiske oplysninger på området ved hjælp af en udbygning af den eksisterende førtidspensionsstatistik, og at der igangsættes en særlig praksiskoordinerende indsats i de første år.

### **Statistik**

Ankestyrelsen foreslår, dels en tilpasning af den eksisterende førtidspensionsstatistik i lyset af de ændrede regler, dels at Ankestyrelsen herudover får til opgave at opbygge en statistik, som omfatter de borgere, der med de nye regler tilkendes ressourceforløb.

Det forudsættes, at der indføres en hjemmel i retssikkerhedsbekendtgørelsen for, at Ankestyrelsen kan indhente oplysninger fra kommunerne om ressourceforløbene.

### **Undersøgelse af praksis i kommunerne**

Ankestyrelsen foreslår, at styrelsen med inddragelse af viden fra statistikken, igangsætter en særlig praksiskoordinerende indsats, hvor Ankestyrelsen gennemfører praksis- og forløbsundersøgelser, fx. om tilkendelse af førtidspension til personer over og under 40 år, samt praksisundersøgelser om bevilling af fleksjob. Endvidere kan det omhandle forløbsundersøgelser, som gennemgår rehabiliteringsplaner og ressourceforløb.

Det er Ankestyrelsens opfattelse, at ovennævnte initiativer vil give lovgiver mulighed for at kunne følge kommunernes implementering af initiativerne og bidrage til at sikre en hensigtsmæssig praksisdannelse fra lovgivningens ikrafttræden.

### **Til lovforslagets § 1 (om fleksjob) og § 11 (om førtidspension)**

De nye regler lægger i høj grad op til et større samspil mellem især reglerne om fleksjob og førtidspension. Det er lovgivers klare forventning, at der ikke tilkendes førtidspension, hvis kommunen vurderer, at der er mulighed for, at borgerens arbejdsevne vil kunne udvikles, således at den pågældende kan øge sin arbejdsindsats på et senere tidspunkt.

Lovgiver bør efter Ankestyrelsens opfattelse overveje, om hensigten med og samspillet mellem reglerne skal udmøntes i formålsparagraffer til reglerne om fleksjob og førtidspension. Ankestyrelsen finder, at formålsparagraffer vil skabe et større fokus på samspillet mellem reglerne og på kravet om udvikling. Dette skal ses i lyset af, at reglerne om betingelserne for fleksjob og førtidspension ikke ændres.

De nye regler medfører et større samspil imellem kommunernes forskellige forvaltninger og forudsætter en helhedsorienteret indsats i forhold til den enkelte borger. I relation hertil kunne lovgiver overveje, om man skal præcisere/udddybe retssikkerhedslovens § 5 om helhedsorienteret sagsbehandling.

### **Ankestyrelsen har følgende bemærkninger til de enkelte bestemmelser i lovforslaget:**

#### **Til § 1, nr. 33 (beskæftigelsesindsatslovens § 68 a) om ressourceforløb**

Ankestyrelsen finder det uklart, hvilken hjemmel der i givet fald findes i integrationsloven for at udlændinge omfattet af integrationsprogrammet kan integreres i ressourceforløbet, jf. bemærkningerne til § 68 a, stk. 1.

#### **Om persongruppen i den foreslåede § 68 a, stk. 2, (dokumentation for at det er åbenbart formålsløst at udvikle arbejdssevnen i et ressourceforløb)**

Om denne persongruppe fremgår det af lovbemærkningerne til pkt. 2.1.3.2.: " Det kan fx være personer med en betydelig nedsat funktionsevne som følge af udviklingshæmning, personer med en alvorlig hjerneskade eller en person med alvorlige lidelser, hvor de medicinske behandlingsmuligheder er udtømte eller udsigtsløse, og hvor prognosen er kort levetid, eller sygdommen er hastigt accelererende."

Ankestyrelsen vurderer, at det er en skærpelse af praksis, jf. fx N-8-07, om at det var åbenbart formålsløst at arbejdsprøve ansøger under hensyn til ansøgers alder, tidligere erhversforløb og kompetencer samt de lægelige oplysninger om lidelsens art og omfang. Ansøger var derfor berettiget til fleksjob.

Det er Ankestyrelsens vurdering, at praksis må fastsættes fremadrettet. Vi ser dog gerne, at lovgiver præciserer i lovbemærkningerne, om der er tilsigtet en skærpelse af praksis, herunder i forhold til de psykiske lidelser, fx PTSD.

#### **Til § 1, nr. 35 – 38 (beskæftigelsesindsatslovens § 69, § 70 og § 70 a om rammerne for fleksjob)**

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 70a, at der ikke ændres på betingelserne for at blive visiteret til et fleksjob som lønmodtager. Når kommunen efter anbefaling fra rehabiliteringsteamet træffer afgørelse om, at en person skal visiteres til fleksjob, skal kommunen fortsat dokumentere, at personen har en varig og væsentlig nedsat arbejdssevne i forhold til ethvert erhverv.

Ankestyrelsen har i den forbindelse noteret sig, at lovforslaget ikke ændrer på tildelingsbetingelserne i § 69 og § 70. Vi er derfor af den opfattelse, at den nuværende personkreds, der efter praksis kan få fleksjob, fortsat vil være omfattet efter lovforslaget.

I forhold til grænsen til almindeligt udstøttet job betyder det, at Ankestyrelsens praksis på området stadig vil gælde. Dog er der indføjet en ekstra betingelse ved ansættelse i fleksjob

**INOT**

på egen tidligere arbejdsplads, om at de sociale kapitler skal være afprøvet, jf. den foreslåede § 70b.

I forhold til grænserne til førtidspension fremgår det af de almindelige bemærkninger under pkt. 2.2.1.2. og pkt. 2.4.1.2., at kriterierne for visitation til fleksjob ændres, således at kommunen kan visitere til et fleksjob, selvom pågældendes arbejdsevne aktuelt er meget lille.

I forhold til grænsen mellem bevilling af fleksjob og førtidspension har Ankestyrelsen noteret sig, at følgende fremgår af lovbemærkningerne til § 1, nr. 38:

”En person, hvis arbejdsevne er varigt og væsentligt nedsat, og hvor kommunen vurderer, at borgeren aktuelt har en meget lille arbejdsevne, kan blive visiteret til et fleksjob, **hvis der er mulighed for, at den pågældendes arbejdsevne kan udvikles**, således at personen kan øge sin arbejdsindsats på et senere tidspunkt. Hvis arbejdsevnen ikke vurderes til at kunne forbedres, og den pågældende kun kan arbejde få timer om ugen, skal kommunen vurdere, om der skal indledes en sag om førtidspension. Personer, hvis arbejdsevne permanent er meget begrænset, eller personer, der er så syge eller har betydelige funktionsnedsættelser, vil således stadig kunne tilkendes førtidspension.”

Det er Ankestyrelsens umiddelbare opfattelse, at hjemmelen for en betingelse om, at arbejdsevnen skal kunne udvikles, er tvivlsom.

Tværtimod fremgår det af § 69, at personkredsen for fleksjob er personer med varige begrænsninger i arbejdsevnen. Lovens § 70 sætter grænsen mellem fleksjob og førtidspension, men indeholder ikke nogen selvstændige betingelser.

Umiddelbart vurderer Ankestyrelsen, at personer med en meget lille varigt begrænset arbejdsevne vil kunne ansættes i fleksjob efter de nye regler.

Ankestyrelsens Principafgørelser om betingelser for tildeling af fleksjob forholder sig til, at arbejdsevnen skal være ”væsentligt og varigt nedsat”.

Hvis lovgiver ønsker, at kredsen af berettigede personer til fleksjob på få timer om ugen skal begrænses til personer med en arbejdsevne, der kan udvikles, skal Ankestyrelsen anbefale, at der skabes den nødvendige klare hjemmel i loven.

I den forbindelse har vi noteret os, at det af bemærkningerne til pkt. 2.4.1.2. i sidste afsnit endvidere fremgår, at ”I kommunens faglige forklaring kan der i forhold til kravet om nedsættelse af arbejdsevnen henses til hidtil gældende praksis for tilkendelse af førtidspension. Afgørelsen skal dog træffes under hensyn til de foreslåede ændrede regler om aldersgrænser, deltagelse i ressourceforløb, timetal i fleksjob m.v., samt til fremtidige praksis på området.”

Vi har også noteret os, at betingelserne for førtidspension stadig er de samme, jf. pensionslovens § 16, stk. 3, nr. 2, hvorefter betingelsen uændret er, ” at nedsættelsen af arbejdsevnen er af et sådant omfang, at pågældende uanset mulighederne for beskæftigelse i fleksjob ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde. Efter de nye regler om fleksjob bliver personen i stand til at blive selvforsørgende på endog meget få ugentlige arbejdstimer, dog med et betydeligt flekslønstilskud.

### **Til § 1, nr. 39 (beskæftigelsesindsatslovens § 70 b, stk. 3)**

Det ville være hensigtsmæssigt, hvis lovgiver (i lovbemærkningerne) kunne knytte lidt bemærkninger til, hvori "det reelle forsøg" på at etablere et vedvarende udstøttet job mv. består, herunder hvordan det kan dokumenteres.

### **Til § 1, nr. 39 (beskæftigelsesindsatslovens § 70 c og § 70 d (især § 70 d, stk. 3))**

Ankestyrelsen kan konstatere, at ifølge bemærkningerne er det kommunen, der træffer afgørelse, om en person skal fortsætte i fleksjob eller overgå til ordinær beskæftigelse. Vurderingen sker på grundlag af en samtale hver 2 ½ år – og for midlertidige fleksjob endvidere en status hver 4 ½ år – og skal ikke forelægges rehabiliteringsteamet. Kun hvis kommunen vurderer, at der på ny er behov for en tværfaglig afklaring osv, skal kommunen forelægge sagen for teamet.

I og med, at fleksjob er gjort midlertidigt og skal forelægges for rehabiliteringsteamet i forbindelse med tilkendelse, bør det overvejes, om rehabiliteringsteamet skal inddrages i vurderingerne efter 2 ½ år og 4 ½ år.

Endvidere mener vi, at det med fordel bør præciseres, hvilken vurdering kommunen skal foretage i forhold til § 70 c "op til 5 år". Hvilken vurdering kan føre til, at fleksjob ikke bevilges for 5 år ?

### **Til § 2, nr. 3 (styringslovens § 15, stk. 3)**

Ankestyrelsen har bemærket, at styringslovens § 15, stk. 3, foreslås ændret således, at den koordinerende sagsbehandler i ressourceforløbet kan komme fra en anden enhed i kommunen end jobcentret. Tilsvarende ses ud af forslaget til lab § 68 c, stk. 2.

Vi har ikke kunnet konstatere yderligere foreslåede ændringer i forhold til opgavefordeling mellem jobcenter og kommune. Derfor må det, ligesom i dag, være jobcentret, der behandler alle forhold i forbindelse med visitation til fleksjob og opfølgning herpå.

### **Til § 2, nr. 4 (styringslovens § 25 a) om rehabiliteringsteam**

Det fremgår af den foreslåede § 25a, stk. 1, at "kommunalbestyrelsen skal oprette et rehabiliteringsteam. Det er et dialog- og koordineringsforum, som afgiver en anbefaling i alle sager inden beslutning om og tilkendelse af ressourceforløb, fleksjob og førtidspension."

Ankestyrelsen forstår bestemmelsen således, at rehabiliteringsteamet ikke har afgørelseskompetence, idet teamet alene skal afgive en anbefaling. Vi foreslår, at det skrives ind specifikt i bestemmelsen, at kompetencen til at træffe selve afgørelsen om og tilkendelse af ressourceforløb, fleksjob og førtidspension fortsat er hos kommunen.

### **Til § 2, nr. 4 (styringslovens § 25b) sundhedsfaglig rådgivning og vurdering**

I bemærkningerne til § 25 b, stk. 2, fremgår følgende:

"I stk. 2 foreslås det, at kommunen og regionen skal aftale, hvorledes kommunens rehabiliteringsteam får adgang til rådgivning og vurdering fra en klinisk funktion i regionen, herunder adgang til en sundhedskoordinatorfunktion, som repræsenterer regionen i rehabiliteringsteamet, og hvorledes der i øvrigt kan ydes rådgivning og vurdering fra en klinisk funktion i sager, hvor borgeren er ved at miste fodfæstet på

**INOT**

arbejdsmarkedet."

Ankestyrelsen bemærker, at lovforslaget både lægger op til, at der skal fastsættes regler om kommunernes anvendelse af lægefaglig bistand, herunder fra regionens kliniske funktion, og samtidig lægger op til, at kommunernes anvendelse af lægefaglig bistand er noget, der skal aftales individuelt mellem kommunen og regionen.

Ankestyrelsen anbefaler, at man er skarp på, hvad der kan aftales, og hvad der skal fastsættes i regler.

Ankestyrelsen skal bemærke, at det forhold, at alle kommunerne hver især kan indgå forskelligartede aftaler med regionerne om brugen af lægefaglig bistand, kan medføre en forskelligartet sagsbehandling og en forskelligartet brug af lægefaglig bistand på området.

Ankestyrelsen bemærker, at lovgiver bør være opmærksom på, om Beskæftigelsesministeriets orienteringsskrivelse nr. 9267 af 4. juli 2011 om lægekonsulenternes rolle i sager om førtidspension bør revideres.

#### **Til § 5, nr. 4 (sygedagpengelovens § 28)**

Ankestyrelsen skal bemærke, at der i forslaget til ændring af § 28 mangler ordet "del" efter ordet forberedende i næstsidste linie.

#### **Til § 9, nr. 1 (arbejdsskadesikringslovens § 17 a)**

Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger (afsnit 3.4.1. og 3.4.2) om implementering af reformen for henholdsvis fleksjob og førtidspension, at Arbejdsskadestyrelsen vil skulle træffe flere midlertidige afgørelser end hidtil, og at det vil medføre et øget administrationsbidrag til Arbejdsskadestyrelsen. Ankestyrelsen, som er klageinstans for Arbejdsskadestyrelsens afgørelser, skal i den forbindelse bemærke, at der af samme grund må forventes at blive indbragt et øget antal klagesager for Ankestyrelsen med et deraf følgende øget administrationsbidrag til Ankestyrelsen fra forsikringsselskaberne.

En af sigtelinjerne for reformen er (afsnit 1.2.2) at arbejdsevne skal udvikles og ikke "afprøves". Efter forslaget skal eksempelvis personer under 40 år som udgangspunkt ikke have tilkendt førtidspension, men skal i stedet igennem et individuelt tilpasset ressourceforløb på mellem et og fem år med henblik på at få eller bibeholde en tilknytning til arbejdsmarkedet. En typisk refleksvirkning på arbejdsskadeområdet af et sådant ressourceforløb vil være, at borgerens erhvervsevne alt andet lige vil blive betragtet som uafklaret, hvorfor der alene vil være grundlag for at træffe en midlertidig afgørelse om tab af erhvervsevne. Det vil således være hensigtsmæssigt, hvis praksis på de to områder i videst muligt omfang følger hinanden.

#### **Til § 11, nr. 2 (pensionslovens § 16)**

Som noget nyt ændres den personkreds, der kan modtage førtidspension.

Efter gældende regler kan der tilkendes førtidspension til personer i alderen fra 18 år til folkepensionsalderen, jf. § 16, stk. 1, i gældende pensionslov.

Efter lovforslaget kan der som hovedregel kun tilkendes førtidspension til personer i

**INOT**

alderen fra 40 år til folkepensionsalderen, jf. § 16, stk. 1, i lovforslaget.

Som en undtagelse til hovedreglen kan der ifølge lovforslaget dog tilkendes førtidspension til personer i alderen 18 til 39 år, hvis det er dokumenteret, eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres, jf. § 16, stk. 2, i lovforslaget.

Ankestyrelsen finder det uklart, hvordan ordet "dokumenteret" skal forstås/fortolkes.

Da det ikke fremgår af lovforslaget, hvad og hvor meget der skal til for, at det kan anses for tilstrækkelig dokumenteret, at arbejdsevnen ikke kan forbedres, overlades der dermed et stort skøn til kommunerne.

Ankestyrelsen finder således ud fra bestemmelsens ordlyd, at kommunen fx efter ét enkelt ressourceforløb med rette vil kunne vurdere, at det er dokumenteret, at der ikke er nogen arbejdsevne hos den pågældende og dermed tilkende førtidspension til en person i alderen 18 til 39 år på dette grundlag.

Det, at der står "eller" mellem "dokumenteret" og "det på grund af særlige forhold er helt åbenbart", må betyde, at der er tale om to forskellige betingelser. Derved svækkes den nye regel, om at der som hovedregel kun kan tilkendes førtidspension til personer i alderen fra 40 år, betydeligt.

I forhold til betingelsen om, at "det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres", henviser vi til vores bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 33 (§ 68 a, stk. 2).

Efter lovforslaget er betingelserne for tilkendelse af førtidspension fortsat de samme. Lovforslagets § 16, stk. 3, svarer til gældende lovs § 16, stk. 2.

Det kunne overvejes, om man i lovforslagets § 16, stk. 3, bør præcisere, at betingelserne for tilkendelse af førtidspension både gælder for personkredsen i stk. 1 og stk. 2.

§ 16, stk. 3, kunne formuleres således:

"Stk. 3. Det er en betingelse for at få tilkendt førtidspension efter stk. 1 og 2,

1) at personens arbejdsevne er varigt nedsat, og

2) at nedsættelsen er af et sådant omfang, at pågældende uanset mulighederne for støtte efter den sociale eller anden lovgivning, herunder beskæftigelse i fleksjob, ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde."

Til bemærkningerne til § 11, nr. 2 (§ 16), afsnit 6:

"Efter lovforslaget lempes kriterierne for visitation til fleksjob. Det betyder samtidig, at betingelserne for tilkendelse af førtidspension skærpes."

Ankestyrelsen bemærker i denne forbindelse, at lovforslagets § 16, stk. 3, om betingelserne for tilkendelse af førtidspension, svarer til gældende lovs § 16, stk. 2. Efter lovforslaget er betingelserne for tilkendelse af førtidspension således fortsat de samme.

Vi forstår det således, at skærpelsen i forhold til førtidspensionslovgivningen ligger i det forhold, at det med lovforslaget bliver nemmere at få et fleksjob og dermed automatisk sværere at opnå førtidspension, fordi det er en betingelse for tilkendelse af førtidspension, at man ikke kan blive visiteret til et fleksjob og dermed opnå at blive

selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde, jf. § 16, stk. 3, nr. 2.

Hensigten med de nye regler er at begrænse tilkendelsen af førtidspension mest muligt for i stedet at få folk ind/tilbage på arbejdsmarkedet. Vi skal derfor bemærke, at lovgiver kunne overveje, om der bør ændres/suppleres i forhold til den gældende lovs § 20, stk. 1, sidste pkt., hvoraf det fremgår, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med en afgørelse om tilkendelse af førtidspension samtidig kan beslutte, at en sag skal genoptages til vurdering på et senere fastsat tidspunkt.

Af vejledning om førtidspension fra 1. januar 2003 fremgår følgende:

”Behovet for en afgørelse om ny vurdering kan især forekomme, når der er tale om pension til unge, og ved visse sygdomme der erfaringsmæssigt har et uforudsigeligt forløb. Afgørelse om ny vurdering skal meddeles borgeren i forbindelse med afgørelsen om pension.”

Ankestyrelsen har hidtil fortolket bestemmelsen meget snævert. Det kunne overvejes, at give denne snævre fortolkning egentlig hjemmel i lovens ordlyd. Ankestyrelsen har i forbindelse med praksisundersøgelser set en tendens til, at kommunerne forstår bestemmelsen som en mulighed for at tilkende midlertidig førtidspension.

#### **Til § 11, nr. 4 (pensionslovens § 17)**

Lovforslagets § 17, stk. 3, svarer uden ændringer til gældende lovs § 17, stk. 2.

Kommunalbestyrelsen kan således stadig påbegynde en sag eller træffe afgørelse om tilkendelse af førtidspension til en person, der ikke selv har rettet henvendelse herom, jf. lovforslagets § 17, stk. 3.

Ankestyrelsen bemærker, at det ikke fremgår af lovforslagets § 17, stk. 3, om kommunens rehabiliteringsteam også skal komme med en udtalelse i sager om uansøgt pension, inden der kan træffes afgørelse i sagen.

Da det flere steder i lovforslaget imidlertid er nævnt, at alle sager om førtidspension skal behandles i kommunens rehabiliteringsteam, inden der kan træffes afgørelse, formoder vi, at dette dermed også gælder i sager om uansøgt førtidspension efter lovforslagets § 17, stk. 3. Lovgiver kunne dog overveje, om det udtrykkeligt bør fremgå af bestemmelsen.

I relation til muligheden for at frakende førtidspension har Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg i Principafgørelse 211-11 fundet, at en førtidspensionist som udgangspunkt har ret til at vælge at få frakendt sin førtidspension, medmindre betingelserne for at tilkende den pågældende førtidspension efter reglerne om uansøgt pension i § 17, stk. 2, (gældende regler) er opfyldt.

Vi går ud fra, at de nye regler ikke ændrer på denne praksis.

#### **Til § 11, nr. 5 (pensionslovens § 18)**

Under henvisning til Ankestyrelsen bemærkninger til § 11, nr. 2 (§ 16), om de 18 til 39-åriges muligheder for at få tilkendt førtidspension, hvis det er dokumenteret, at arbejdsevnen ikke kan forbedres, finder Ankestyrelsen det uklart, om § 18 også gælder for de 18 til 39-årige, og om denne personkreds således igennem ét enkelt ressourceforløb vil kunne dokumentere, at der ikke er nogen arbejdsevne og dermed

**INOT**

blive berettiget til førtidspension.

For yderligere bemærkninger henviser vi til afsnittet nedenfor om samspillet mellem § 18 og § 19.

### **Til § 11, nr. 6 (pensionslovens § 19)**

#### **Rehabiliteringsplan (§ 19, stk. 1, nr. 1)**

Som noget nyt skal der forud for en afgørelse om førtidspension udarbejdes en rehabiliteringsplan, der skal indeholde dokumentation for, at personens ressourcer og udfordringer i forhold til uddannelse og beskæftigelse er fuldt afklaret, jf. lovforslagets § 19, stk. 1, nr. 1.

Efter lovforslagets § 19, stk. 2, vil beskæftigelsesministeren efter drøftelse med social- og integrationsministeren fastsætte regler om udarbejdelse af rehabiliteringsplanen.

Til de almindelige bemærkninger til lovforslaget, punkt 2.4.1.2, afsnit 14 og 15:

”Reglerne vil bygge videre på det metodiske udgangspunkt, der blev etableret ved indførelsen af arbejdsevneметоден – herunder kravene til fælles systematik i beskrivelsen af borgerens ressourcer og muligheder. Beskrivelsen skal afdække alle relevante forhold i borgerens samlede situation – herunder beskæftigelsesmæssige, sociale og helbreds-mæssige ressourcer, netværk m.v.

Da det må konstateres, at de eksisterende regler for beskrivelse, udvikling og vurdering af arbejdsevne i praksis ikke i tilstrækkeligt omfang har formået at understøtte udviklingsperspektivet, men i højere grad er blevet anvendt til at dokumentere manglende ressourcer, er det vigtigt, at den metodiske tilgang styrkes og udbygges sådan, at der kommer større fokus på udvikling af borgerens arbejdsevne i forhold til de konkrete mål, der skal fastsættes i forbindelse med udformningen af jobplanen og rehabiliteringsplanen.”

Ankestyrelsen forstår det således, at rehabiliteringsplanen efter lovforslaget skal afløse ressourceprofilen, således at der ikke længere skal udarbejdes en selvstændig ressourceprofil efter bekendtgørelse om beskrivelse, udvikling og vurdering af arbejdsevne (arbejdsevnebekendtgørelsen), men at der i stedet skal udarbejdes en rehabiliteringsplan, som kommer til at indeholde mange af de elementer, som indgår i den ressourceprofil, der udarbejdes i dag, samt yderligere elementer, og at ministeren vil fastsætte nærmere regler om udarbejdelse af en sådan rehabiliteringsplan.

Ankestyrelsen bemærker, at det vil være en god hjælp for kommunerne, hvis ministeren fastsætter regler om, hvad rehabiliteringsplanen nærmere skal indeholde af punkter og elementer – ligesom det er tilfældet med ressourceprofilen i arbejdsevnebekendtgørelsen.

Til de almindelige bemærkninger til lovforslaget, punkt 2.4.1.2, afsnit 5:

”Det foreslås, at det er en forudsætning for at træffe afgørelse om førtidspension, at der er udarbejdet en rehabiliteringsplan. For at kunne træffe afgørelse om tilkendelse af førtidspension, skal rehabiliteringsplanen udgøre den centrale dokumentation for, at borgerens arbejdsevne er væsentligt og varigt nedsat i et sådant omfang, at vedkommende ikke er eller kan blive i stand til at forsørge sig selv ved arbejde, heller ikke i et fleksjob.”

Til de almindelige bemærkninger til lovforslaget, punkt 2.4.1.2, afsnit 6:

”Det foreslås, at der i alle kommuner oprettes et rehabiliteringsteam, og at det er en  
**INOT**



forudsætning for at træffe afgørelse om førtidspension, at borgerens sag har været forelagt teamet.”

Ankestyrelsen forstår det således, at det er en betingelse for at opretholde en afgørelse om førtidspension som gyldig, at der forud for afgørelsen er udarbejdet en fyldestgørende rehabiliteringsplan, og at borgerens sag har været forelagt for kommunens rehabiliterings-Team, inden kommunen træffer afgørelse.

### **Samspillet mellem § 18 og § 19**

Ankestyrelsen finder det uklart, om der efter de nye regler også skal udarbejdes en rehabiliteringsplan, inden kommunen træffer afgørelse om, at sagen overgår/ikke overgår til behandling efter reglerne om førtidspension efter § 18.

Ifølge § 19, stk. 1, skal grundlaget for en afgørelse om førtidspension bestå af blandt andet en rehabiliteringsplan (vores understregning).

Til de almindelige bemærkninger til lovforslaget, punkt 2.4.1.2, afsnit 5:

”Det foreslås, at det er en forudsætning for at træffe afgørelse om førtidspension, at der er udarbejdet en rehabiliteringsplan. For at kunne træffe afgørelse om tilkendelse af førtidspension, skal rehabiliteringsplanen udgøre den centrale dokumentation for, at borgerens arbejdsevne er væsentligt og varigt nedsat i et sådant omfang, at vedkommende ikke er eller kan blive i stand til at forsørge sig selv ved arbejde, heller ikke i et fleksjob.” (Vores understregning).

Da en afgørelse efter § 18 ikke er en afgørelse om tilkendelse eller afslag på førtidspension, forstår Ankestyrelsen det umiddelbart således, at det ikke er en forudsætning for at træffe afgørelse efter § 18, at der er udarbejdet en rehabiliteringsplan efter § 19. Vi henviser til Ankestyrelsens Principafgørelse 94-10, jf. nedenfor.

Omvendt fremgår det som noget nyt af § 18, at den pågældendes arbejdsevne ikke skal kunne forbedres fx ved deltagelse i ressourceforløb. Et ressourceforløb kan ikke gennemføres uden en rehabiliteringsplan, jf. § 30 a i lovforslaget til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Ankestyrelsen finder, at lovgiver kunne overveje, om det udtrykkeligt skal fremgå af loven, om der skal udarbejdes en rehabiliteringsplan, inden der træffes afgørelse efter § 18.

Principafgørelse 94-10:

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg fandt, at der ikke er et udtrykkeligt krav om en redegørelse for arbejdsevnen, når der er tale om afslag på påbegyndelse af sag om førtidspension.

Beskæftigelsesudvalget lagde vægt på, at kravet til grundlaget for en afgørelse om førtidspension efter ordlyden kun vedrører ”afgørelse om førtidspension”, jf. pensionslovens § 19, stk. 1. Kravet må derfor antages at tage sigte på afgørelser om førtidspension, der træffes efter pensionslovens § 20. Kravet til grundlaget for en afgørelse gælder således ikke udtrykkeligt for afgørelser om afslag på at påbegynde sag om førtidspension efter pensionslovens § 18. Det medfører derfor ikke ugyldighed, at der ikke forelå angivelse af en eller flere konkrete arbejdsfunktioner, den pågældende med sin nedsatte arbejdsevne anses for at kunne udføre.

**INOT**

Beskæftigelsesudvalget bemærkede i denne forbindelse, at det fremgår af vejledningen til pensionsloven, at § 19 skal anvendes, når en pensionssag er påbegyndt. Påbegyndelse af en sag om førtidspension forudsætter som hovedregel, at de relevante muligheder for at forbedre arbejdsevnen har været afprøvet i praksis, og at der foreligger dokumentation for, at arbejdsevnen ikke kan forbedres. § 19 sikrer således, at der er et tilstrækkeligt vurderingsgrundlag til at træffe en egentlig afgørelse om førtidspension.

### **Lægefaglig bistand (§ 19, stk. 3 og 4)**

Kommunerne benytter sig i dag i vid udstrækning af lægefaglig bistand fra lægekonsulenter, som enten er ansat i kommunen eller er eksterne konsulenter. Der er ikke i gældende lovgivning fastsat bindende regler om lægekonsulenters medvirken i kommunernes behandling af sager om fx fleksjob og førtidspension.

Som noget nyt foreslås det, at kommunerne i sagsbehandlingen kun kan benytte lægefaglig bistand fra regionernes kliniske funktion efter § 25 b i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, jf. lovforslagets § 19, stk. 3.

I den forbindelse indsættes der hjemmel til, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om organiseringen, tilrettelæggelsen og indholdet i den lægefaglige bistand fra klinisk funktion, jf. lovforslagets § 19, stk. 4.

Til bemærkningerne til § 11, nr. 6 (§ 19), stk. 3 og 4, afsnit 2:

"Forslaget indebærer, at kommunerne ikke kan benytte egne ansatte eller eksterne lægekonsulenter uden for regionens kliniske funktion fx i forbindelse med vurderingen af det helbredsmæssige dokumentationsgrundlag i forhold til tilkendelse af førtidspension."

Yderligere til bemærkningerne til § 11, nr. 6 (§ 19), stk. 3 og 4, afsnit 4:

"Der vil i medfør af bemyndigelsesbestemmelsen blive fastsat regler, der præciserer, at kommunerne alene kan benytte lægefaglig bistand fra klinisk funktion i sager om ressourceforløb, fleksjob og førtidspension. Reglerne vil blive udarbejdet med udgangspunkt i de retningslinjer for lægekonsulenters arbejde, der fremgår af tidligere udsendte vejledninger og skrivelser om lægekonsulenters medvirken i den kommunale sagsbehandling."

Det følger af de almindelige bemærkninger, punkt 2.4.1.3, afsnit 2, at § 19, stk. 3 og 4, er indsat på grund af den opmærksomhed, der har været i medierne omkring kommunernes brug af lægekonsulenter, herunder kritik af at der ikke har været fastsat regler om brugen af lægekonsulenter.

### **Til § 12 (servicelovens § 100 og § 182)**

De i lovforslaget foreslåede ændringer af servicelovens bestemmelse om merudgifter til voksne giver ikke umiddelbart anledning til bemærkninger.

Der opereres fortsat med en bagatelgrænse på 6.000 kr. pr. år, svarende til 500 kr. pr. måned. Som noget nyt foreslås det, at bagatelgrænsen reguleres en gang årligt med satsreguleringsprocenten.

I den forbindelse synes det hensigtsmæssigt, såfremt formuleringen af det nye stk. 4, til servicelovens § 182, ændres til "de beløb" frem for "det beløb", idet der i § 100, stk. 3, 1. pkt. er nævnt 2 beløb. Som formuleringen er i forslaget kan det give anledning til

**INOT**

usikkerhed om, hvorvidt det alene er beløbet på 6.000 kr., der skal reguleres, og ikke også det nævnte beløb på 500 kr.

Vi skal endelig gøre opmærksom på, at der i forbindelse med tidspunktet for ikrafttrædelsen kan være behov for at præcisere, hvad man gør med de igangværende bevillinger.

### **Til § 17**

Ankestyrelsen bemærker, at henvisningerne i § 17, stk. 3, til lovens § 3, nr. 16 og 17, vist retteligt skal være til nr. 26 og 29. Henvisningerne i § 17, stk. 4, til § 3, nr. 11, skal vist være til nr. 12 (og 22).